

У к р а ї н а

Тернопільська загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів № 18

Тернопільської міської ради Тернопільської області

=====

НАКАЗ

27.12. 2018

№ _246

Про стан викладання та рівень навчальних досягнень учнів з україн- ської мови та літератури

Відповідно до річного плану школи на 2018-2019 навчальний рік у листопаді-грудні дирекцією школи було здійснено вивчення стану викладання та рівня навчальних досягнень учнів з української мови та літератури у 5-11-х класах.

Метою перевірки були такі питання:

- вибір форм і методів викладання відповідно до специфіки предмета;
- реалізація основних напрямів програми, пізнавальних, виховних і розвивальних можливостей навчального матеріалу;
- орфографічні та пунктуаційні навички учнів;
- сформованість в учнів відповідальності за виконуваним завданням, готовності самостійно працювати з новим, доступним за складністю матеріалом;
- вміння висловлювати власну думку з приводу обговорюваних питань, обґрунтовувати її;- її;
- науковість викладання предмета;
- підготовка учнів до державної підсумкової атестації та зовнішнього незалежного оцінювання;
- якість навчальних досягнень учнів;
- позакласна робота;
- ведення шкільної документації.

У 2018-2019 навчальному році, враховуючи наповнюваність класів, поділ на групи при вивченні української мови здійснюється у всіх класах, окрім 7-А, 7-Б, 9-А, 9-Б та 11 класів. У 2018-2019 навчальному році українську мову та літературу в зазначених класах закладу викладають 7 вчителів-словесників, усі вчителі мають кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії». Серед них 2 вчителі зі званням «учитель-методист», 5 – зі званням «старший учитель».

Гурська Наталія Василівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова і література». За отриманим фахом у Тернопільській ЗОШ І-ІІІ ступенів № 18 працює з 1988 року; на посаді заступника директора школи з навчально-виховної роботи – з 2011 року. Має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «учитель-методист».

Жизномірська Ірина Іванівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова та література», у даній школі працює з 1997 року, має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «учитель-методист».

Лабінська Марія Петрівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова та література», працює за отриманим фахом у школі з 1999 року, має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший учитель».

Мудеревич Лілія Михайлівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова і література», працює за отриманим фахом у школі з 1984 року, має кваліфікаційну

категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший учитель».

Пилипчук Світлана Ярославівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова і література», працює за отриманим фахом у школі з 1997 року, має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший учитель».

Когут Світлана Миколаївна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова і література», працює за отриманим фахом у школі з 1999 року, має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший учитель».

Чикенда Надія Федорівна має повну вищу освіту за спеціальністю «українська мова і література», працює за отриманим фахом у школі з 1999 року, має кваліфікаційну категорію «спеціаліст вищої категорії» та педагогічне звання «старший учитель».

Вивчення стану викладання української мови проводилося через відвідування системи уроків учителів, окремих занять з мови і літератури, проведення підсумкових контрольних робіт, усного опитування, проведення бесід з вчителями та учнями. Вивчено ведення шкільної документації вчителів й перевірено учнівські зошити.

Перевіркою встановлено, що усі вчителі-словесники закладу мають високу і достатню професійну підготовку і відповідають присвоєній кваліфікаційній категорії та педагогічному званню, здійснюють творчий підхід до викладання предмета, добре володіють методами, прийомами і технологіями, які необхідні для використання в процесі викладання рідної мови на сучасному етапі. Типи уроків різноманітні, доцільно обрані: від вивчення нового матеріалу до уроків контролю. Структура уроків продумана. Вивчення нового матеріалу тісно пов'язане із повторенням раніше вивчених тем, перевіркою домашніх завдань.

Свою роботу фахівці спрямовують на виконання основної мети вивчення української мови: формування національно свідомої, духовно багатой мовної особистості, яка володіє уміннями й навичками вільно, комунікативно виправдано користуватися засобами рідної мови – її стилями, формами, жанрами в усіх видах мовленнєвої діяльності (аудіювання, читання, говоріння, письмо).

Відвідані уроки засвідчили, що учителі української мови добре розуміють зміни у стратегії і тактиці навчання рідної мови на сучасному перехідному етапі реформування її вивчення: завдання системного вивчення мови підпорядковується різнобічному особистісному і мовленнєвому розвитку учнів.

Календарно-тематичне планування з української мови і літератури складене з урахуванням 4 взаємопов'язаних наскрізних та змістових ліній: лінгвістичної, комунікативної, культурологічної і діяльнісної.

Усі педагоги-словесники працюють за оновленими Програмами для загальноосвітніх навчальних закладів Міністерства освіти і науки України.

Українська мова:

у 5-9 класах за навчальною програмою: Українська мова. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів з українською мовою навчання. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804);

у 10 класі – за новими навчальними програмами (профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

в 11 класі – за навчальними програмами, затвердженими наказом МОН України від 28.10.2010 № 1021.

Українська література:

у 5-9 класах за навчальною програмою: Українська література. 5-9 класи. Програма для загальноосвітніх навчальних закладів. – К.: Видавничий дім «Освіта», 2013 (зі змінами, затвердженими наказом МОН України від 07.06.2017 № 804);

у 10 класі – за новими навчальними програмами (профільний рівень), що затверджені наказом МОН України від 23.10.2017 № 1407;

в 11 класі – за навчальними програмами, затвердженими наказом МОН України від 14.07.2016 № 826.

Враховуючи вимоги чинних програм, вчителі української мови ознайомлюють учнів з мовною системою як основою для формування мовних, мовленнєвих умінь і навичок;

формують духовний світ учнів, загальнолюдські ціннісні орієнтири шляхом прилучення через мову до культурних надбань рідного народу і людства, формують орфоепічні, правописні, стилістичні уміння і навички.

Упровадження системи зовнішнього незалежного оцінювання навчальних досягнень учнів з мови та літератури спричиняє значну увагу вчителів до відпрацювання в учнів навичок виконання тестових завдань різної форми й різного ступеня складності, використання яких відбувається з метою забезпечення поетапного, різнобічного й об'єктивного оцінювання знань, умінь і навичок учнів у процесі засвоєння ними курсу. Тести використовуються всіма вчителями як під час поточного, так і підсумкового контролю, пропонуються учням із різними навчальними можливостями, передбачають різноманітні завдання за ступенем складності й творчим спрямуванням.

Оцінювання ґрунтується на позитивному принципі, враховуючи рівень досягнень учнів. Поточне оцінювання здійснюється вчителем у процесі поурочного вивчення теми.

Важливим елементом навчання української мови є ведення учнями зошитів. Перевіркою встановлено, що в більшості зошити з української мови мають належний вигляд в учнів усіх класів. Перевіряються згідно з вимогами наказу Міністерства освіти і науки України. Ведення зошитів оцінюється від 1 до 12 балів, виставляється у класному журналі щомісяця протягом семестру.

Вчителі належну увагу приділяють роботі в зошитах. Учитель Жизномірська І.І. вчасно перевіряє зошити згідно з вимогами до перевірки зошитів, що відображено у класних журналах у вигляді оцінки за ведення зошита, звертає увагу на орфографічну грамотність учнів, проводить роботу над помилками. Обсяг і характер завдань, які виконують учні в зошитах, відповідають віковим особливостям школярів та вимогам навчальних програм. Учні в основному дотримуються вимог Єдиного мовного режиму, виконують усі завдання в робочих і контрольних зошитах, зокрема, Влох Лілія, Грох Евеліна, Василишин Владислав (7-А), Лазар Юлія, Ваврух Марія, Лоза Костянтин (6-А), Пукас Ірина, Кушнір Юліан (6-Б). Зошити деяких учнів не відповідають вимогам Єдиного мовного режиму, у них немає багато домашніх завдань, зокрема у таких учнів, як Яблонський Денис, Кушнір Ілля, Буряк Назар (7-А), Валідуда Максим, Глушук Максим (6-А), Пацонь Ілля (6-Б).

У вчителя Мудеревич Л.М. завдання з української мови та літератури мають виховний характер, сприяють засвоєнню учнями культурних і духовних цінностей свого народу, норм, що регулюють соціально-комунікативні стосунки між поколіннями, націями, сприяють естетичному і моральному розвитку; формують соціально-комунікативну поведінку школярів і спрямовані на розв'язання життєвих проблем. Робота над помилками проводиться щопроку. Аналіз контрольних диктантів, творів, переказів виконують у робочих зошитах. У більшості школярів зошити акуратні, обгорнуті, у 2-х учнів зошити неохайні (Дрель Андрій, Логинський Анатолій, 10 клас), про що зроблено відповідні записи вчителя. При оцінюванні учитель враховує рівень освіченості, досягнутий учнями на певному етапі навчання, самостійність виконання завдань.

Пилипчук С.Я. з відповідальністю ставиться до ведення і перевірки учнівських зошитів. Учитель вчасно перевіряє зошити згідно з вимогами, звертає увагу на орфографічну грамотність учнів, проводить роботу над помилками. Більшість учнів Світлани Ярославівни охайно ведуть зошити, у них наявні усі види робіт, дотримується вимог щодо ведення зошитів (Бачинська Анастасія (9-Б), Муринська Олена, Косар Олег (9-А) класи). Проте є учні, у яких були відсутні зошити під час перевірки (це 2 учні 9-Б класу), а також є не всі види робіт та відсутні домашні роботи (Кругий Артем (9-А), Валіон Аллессіо (9-Б) класи).

У вчителів Лабінської М.П. і Чикенди Н.Ф. усі зошити перевірені згідно з вимогами. Обсяг і характер завдань, які виконують учні в зошитах, відповідають віковим особливостям школярів та вимогам навчальних програм.

У вчителя Когут С.М. більшість зошитів має належний вигляд, записи ведуться згідно з вимогами. Учні дотримуються єдиного мовного режиму. Рівень і складність завдань відповідають вимогам програми. У зошитах прослідковуються записи вчителя щодо неохайності та неправильних записів (Білінчук Максим, Мазепа Максим, Шкабара Максим, 11 клас). Обсяг і характер завдань відповідає вимогам чинної програми і рівню

навченості учнів.

У закладі створені два навчальних кабінети української мови та літератури, які забезпечують потреби вчителів щодо проведення навчальних занять.

Гурська Наталія Василівна, досвідчений учитель-методист, будує навчально-виховний процес так, що опрацювання лінгвістичних тем підпорядковане мовленнєвому розвитку учнів: вивчення лінгвістичних понять, фактів і закономірностей є основою для формування правильного уявлення про структуру української мови у всій сукупності її виявлень, забезпечує оволодіння літературним мовленням.

Усю свою роботу фахівець спрямовує на формування в школярів комунікативних умінь: учні вчаться вибирати мовні засоби відповідно до стилю, типу і жанру мовлення, будують діалоги і монологи, складають усні і письмові висловлювання.

Учитель вміло застосовує у викладанні проблемно-пошуковий метод, створює умови для самореалізації кожному учневі через систему проблемних завдань, самостійних робіт: тестів, завдань творчого характеру, складання алгоритмів, узагальнюючих таблиць.

Різнобічний розвиток усного і писемного мовлення учнів Наталя Василівна забезпечує на уроках розвитку зв'язного мовлення. Вибір форм і методів навчання вчитель визначає, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах.

Жизномірська Ірина Іванівна, голова методичної комісії, працює над науково-методичним проблемним питанням «Формування мовної компетентності учнів на уроках української мови та літератури». Метою діяльності педагога є формування високоінтелектуальної, національно свідомої, креативної особистості. Учитель володіє сучасними освітніми технологіями та методичними прийомами, які забезпечують якісну організацію навчально-виховного процесу, ефективно застосовує інноваційні технології, компетентно здійснює особистісно орієнтований підхід з урахуванням особливостей навчального матеріалу та здібностей учнів. Жизномірська І.І. використовує ефективні форми, методи і прийоми організації навчального процесу. Творчо впроваджує у практику сучасні інноваційні технології викладання української мови і літератури.

Основну увагу педагог зосереджує на використанні методів, що стимулюють творчу активність школярів, розвивають ключові компетентності. У роботі з учнями застосовує інтерактивні методи, елементи проблемно-пошукового та розвивального навчання, проектних технологій.

Жизномірська І.І. проводить нестандартні уроки, здійснює диференційований підхід, вдало поєднує колективні, групові та індивідуальні форми роботи, використовує міжпредметні зв'язки, вдало добирає завдання для реалізації наскрізних ліній. Педагог дбає про виховний потенціал матеріалу, намагається прищепити учням любов і повагу до рідного слова, матеріальних і духовних цінностей культури України, її історичної спадщини.

Учні Жизномірської І.І. постійно беруть участь у Всеукраїнських олімпіадах з української мови і літератури, Міжнародному конкурсі з української мови імені Петра Яцика, Міжнародному мовно-літературному конкурсі учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка та інших творчих змаганнях. У 2017 році Василюшин Владислав (6-А) зайняв III місце на II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Т.Г.Шевченка. У 2018 році Влох Лілія (7-А) здобула II місце на II етапі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови і літератури.

Жизномірська І.І. бере активну участь у методичній роботі на шкільному та міському рівнях, є членом журі на II етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад та різноманітних конкурсів, а також екзаменатором з перевірки творчих завдань на ЗНО. Педагог ділиться своїм досвідом, займається видавничою діяльністю. Зокрема, як співавтор брала участь у підготовці посібників з розробками уроків з української мови для 6 класу (2014 рік), для 7 класу (2015 і 2018 роки), для 9 класу (2017 і 2018 роки) від видавництва «Підручники і посібники».

Мудеревич Лілія Михайлівна має добру фахову підготовку, володіє інноваційними освітніми технологіями, формами і методами організації освітнього процесу, успішно застосовує їх у професійному середовищі з урахуванням особливостей навчального матеріалу і здібностей учнів. Її уроки вирізняються послідовністю, чіткістю, доступністю. Уроки української літератури, зокрема у 10 класі, Лілія Михайлівна будує у формі діалогу між вчителем та учнями, що сприяє розвитку мислення вихованців. Основні види роботи то бесіда, робота з текстом, дискусійні групи. Завжди вдало дібраний дидактичний матеріал, продумана структура уроку. Учні на уроках вчаться робити спостереження, висновки за аналогією, будувати моделі мовних явищ, висувати припущення й доводити або спростовувати, добирати й оцінювати інформацію, трансформувати й використовувати її. У роботі з учнями застосовує інтерактивні методи, елементи проблемно-пошукового та розвивального навчання.

Лілія Михайлівна належну увагу приділяє роботі з обдарованими дітьми про що свідчать результати конкурсів, учнівських олімпіад:

2014 рік – Мартиневич Анастасія – III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2015 рік – Мартиневич Анастасія – II місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

Борисова Надія – III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2017 рік – Борисова Надія – III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2018 рік – Борисова Надія – III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2018 рік – Влох Лілія, учениця 7-А класу, – II місце у II турі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури.

Вчителем проведено позакласні виховні заходи:

2017 рік – літературний вечір «Любіть Україну і в радості мить, ... любіть і в годину негоди» (міський семінар вчителів християнської етики та суміжних дисциплін);

березень 2018 року (у процесі підготовки) – «Вінок Кобзареві».

У 2017 році – відкритий урок для студентів-філологів ТДПУ у 6-А класі.

Пилипчук Світлана Ярославівна має добру фахову підготовку, у своїй роботі на високому рівні володіє традиційними та інноваційними формами, методами і технологіями організації освітнього процесу, уміло застосовує нестандартні форми проведення уроків, лінгвістичні дослідження, використовує диференційований та індивідуальний підхід до учнів, міжпредметні зв'язки, що забезпечують максимальну самостійність навчання учнів.

Для кращого запам'ятовування нового матеріалу вчитель застосовує творче конструювання, на якому із поданих речень діти утворюють складнопідрядне, визначають їхній вид, складають схеми.

У навчальній роботі з учнями зосереджує увагу на формуванні у школярів національної свідомості, поваги до рідної мови, духовних цінностей українського народу, формує мовну культуру. Так, наприклад, під час вивчення теми «Правопис прислівників. Буква «-н-» та «-нн-» у прислівниках» використовує орфографічну хвилинку (на місці крапок поставити «-н-» або «-нн-»), водночас простежується і виховний процес через використання відповідного матеріалу:

Україно! Єднаються душа і пісня в ній вільно і так глибинно.

Струни рідного краю у серці щоденно звучать.

Моя пречиста Україно, озвись до мене тополинно.

Учитель проводить позакласні заходи, родинні свята, що сприяють збереженню традицій українського народу. Готує дітей до участі у творчих конкурсах на міському рівні, на яких її учні здобувають призові місця. Велику увагу приділяє роботі з обдарованими учнями.

2014 рік – Драгушак Ірина, 11-А клас, III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2015 рік – Савченко Емілія, 5-Б клас, III місце у II етапі Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської молоді імені Т. Г.Шевченка,

2017-18 н. р. – Бачинська Анастасія, 8-Б клас, I місце у міському конкурсі читців патріотичної прози;

2017-18 н. р. – Двикалюк Ірина, 7-А клас, III місце у II турі Всеукраїнської учнівської олімпіади з української мови та літератури.

Лабінська Марія Петрівна, у своїй роботі вчитель обирає модель уроку, яка включає три компоненти:

- активізація (очікування, окреслення мети);
- усвідомлення (змістово-пошукова діяльність, адаптивно-перетворювальна діяльність);
- рефлексія (системно-узагальнювальна діяльність).

Зокрема на етапі активізації використовує:

- ігрові прийоми (наприклад, «Пароль» - своєрідна перепустка на урок. Учні повинні розказати правило з вивченої раніше теми або з теорії літератури. Таким «паролем» починається кожен урок, тому проблема з теоретичними знаннями зникає сама собою);

- літературні диктанти, вікторини «Так чи ні», «Найуважніший читач» (як на перевірку знання тексту, так і на уміння помічати деталі, мислити логічно).

На етапі усвідомлення, головну роль відіграє робота з текстом художнього твору, і саме цій роботі вчитель підпорядковує всі елементи уроку. Залежно від віку учнів варіює види і прийоми роботи: переказ «ланцюжком», читання в ролях, формулювання запитань літературному герою (письменнику), переказ від імені... (скажімо, від імені «трояндової сукні», яку продавала вчителька Наталя Миколаївна (Г.Тютюнник «Климко»));

- «Гронування», «Вільне письмо» (під час характеристики героїв творів), тощо.

На етапі рефлексії найчастіше пропонує:

- закінчити речення: «Сьогодні на уроці я зрозумів...», «Після уроку я обов'язково...», «Образ... допоміг мені усвідомити...»;

- поставити запитання письменнику або герою (як варіант – написати листа).

На уроках української мови фахівець використовує ситуативні завдання, що сприяють розвитку в учнів уміння співвідносити зміст і форму своїх висловлювань з мовленнєвою ситуацією.

Крім ситуативних вправ, пропонує учням завдання з редагуванням, конструюванням, наприклад:

замінити слово фразеологізмом (або навпаки);

відредагувати текст, уникаючи тавтології окремих членів речення (це завдання вчитель використовувала під час вивчення теми про головні і другорядні члени речення);

завершити висловлену думку;

відредагувати неправильно побудовані речення;

створити речення за даним початковим словом (наприклад: тиша, віра, прагнення, натхнення);

дібрати по кілька синонімів до запропонованих слів.

Опрацьовуючи теми уроків, Марія Петрівна добирає завдання, які сприяють удосконаленню мовлення учнів, пропонує дітям усні творчі вправи комунікативного характеру. Щодо домашнього завдання підходить диференційовано з поясненням. Домашні завдання зазвичай різнорівневі.

Чикенда Надія Федорівна намагається активізувати роботу учнів на уроках, застосовуючи методи роботи в малих групах, у парах, кооперативного навчання, прищеплює

навички самостійної дослідницької роботи, перетворюючи учнів на суб'єктів навчання через ситуацію вибору, таким чином забезпечуючи оволодіння відповідними вміннями.

При вивченні теми «Повторення вивченого про текст, його структурні особливості, мовні засоби міжфразового зв'язку в тексті» у 5-му класі вивчення нового матеріалу вчитель тісно пов'язала з раніше набутими знаннями. Специфіка уроку полягала в нетрадиційному його проведенні. Тип уроку – інформаційно-ігровий проєкт (урок формування практичних умінь і навичок). Нестандартна форма уроку передбачала групове навчання, що сприяє реалізації комплексних його цілей, засвоєнню бази знань, формує навички самоконтролю, вміння висловлювати особисту думку і враховувати думки інших, почуття обов'язку і відповідальності за результати навчання.

Учні достатньо були завантажені роботою і в результаті отримали радісне відчуття успіху. Різнобічний розвиток усного і писемного мовлення учнів учитель забезпечує на уроках розвитку зв'язного мовлення.

На її заняттях постійно прослідковується навчальна, розвивальна і виховна мета та пізнавальний характер.

Когут Світлана Миколаївна забезпечує науковий характер ведення уроку, працює над всебічним розвитком школяра як особистості, розвиває таланти, розумові здібності, виховує високі моральні якості. Завдання у зошитах свідчать про те, що вчитель прививає любов і шанобливе ставлення до родини, сім'ї, повагу до народних традицій і звичаїв, до рідної мови, приділяє увагу патріотичному та екологічному вихованню. У педагогічній практиці вчитель використовує спосіб інтеграції окремих елементів таких сучасних технологій навчання як проєктне навчання, інтерактивна технологія, особистісно-зорієнтоване навчання. Роботу в класі Світлана Миколаївна спрямовує не на клас в цілому, а на конкретного учня, забезпечує повне засвоєння навчального матеріалу на уроці. На своїх заняттях використовує інтерактивні технології такі як «Мікрофон», «Мозковий штурм», «Навчаючи – вчусь», «Метод Прес», «Займи позицію», «Незакінчене речення».

Реалізуючи функціонально-комунікативний, лінгводидактичний принципи у навчанні української мови, вчителі-словесники систематично на кожному уроці проводять роботу зі збагачення словникового запасу і граматичної будови усного і писемного мовлення.

У доборі слів учителі орієнтуються, в основному, на тематику культурологічної змістової лінії, мовний матеріал підручника, тексти художніх творів із літератури, які вивчаються в певному класі.

Результативність своєї педагогічної діяльності постійно відслідковують через моніторинг рівня навчальних досягнень учнів.

Різнобічний розвиток усного і писемного мовлення учнів учителі української мови забезпечують на уроках розвитку зв'язного мовлення.

Аналіз виконання програми за I семестр показав, що словесники дотримуються її вимог щодо кількості та видів усних і письмових робіт. Робота з розвитку зв'язного мовлення ведеться відповідно до комунікативної змістової лінії програми. У зошитах зафіксовані різні види робіт: перекази і твори, перевірка аудіювання, читання мовчки (навчальних), діалоги, конспекти, рецензії, тези, редагування текстів.

Ознайомлення з письмовими роботами показало, що учні уміють в основному вибирати мовні засоби відповідно до стилю, типу і жанру мовлення, відтворювати текст, переказувати його, складати план, створювати власні висловлювання з урахуванням мети і адресата мовлення, знаходити і виправляти недоліки та помилки у змісті, побудові та мовленнєвому оформленні.

Проведений контроль навчальних досягнень за I семестр та аналіз його показали, що учні добре володіють програмним матеріалом, мають належний рівень грамотності – орфографічної і пунктуаційної.

Контрольними замірами знань з української мови було охоплено учнів 9-х, 10-го, 11-го класів. Учні 9-х класів писали диктант, учні 10-го, 11-го класів – тестове завдання.

Аналіз контрольних робіт подано в таблиці (додаток).

Порівняльний аналіз проведених контрольних робіт та семестрового оцінювання показав, що в основному вчителі об'єктивно ставляться до оцінювання навчальних досягнень школярів, оскільки на виставлення семестрових результатів впливають і такі види контролю, як аудіювання, читання мовчки, діалог, розвиток зв'язного мовлення тощо.

Учителі української мови проводять активну позакласну роботу, яка сприяє формуванню національно свідомого громадянина, духовно багатії особистості, дає можливість школярам самореалізуватися.

Під час проведення Тижня української мови та літератури відбулися цікаві заходи, які сприяли розвитку творчої активності, пізнання, активної життєвої позиції учнів.

Шевченківським дням було приурочено такі заходи: святкова лінійка «Наш Кобзар», усний журнал «Живий Шевченко», конкурс стінгазет про Шевченка, урок-захист проєктів «Шевченко-художник» для учнів 9 класів, читання творів Кобзаря (відкритий мікрофон), літературну годину «Творчість Т.Шевченка».

У кабінетах української мови та літератури було організовано виставки «З думою про Кобзаря», « Ми чуємо тебе, Кобзарю, крізь століття».

Більшість учителів-філологів є співавторами посібників з розробками уроків з української мови та літератури для 6 класу (2014 рік), для 7 класу (2015 і 2018 роки), для 9 класу (2017 і 2018 роки) від видавництва «Підручники і посібники» (Гурська Н.В., Лабінська М.П., Мудеревич Л.М., Пилипчук С.Я., Жизномірська І.І., Чикенда Н.Ф.).

Лабінська Марія Петрівна також є автором конспектів уроків, надрукованих в методичних посібниках:

Відмінювання порядкових числівників. Засвоєння та вживання числівників для позначення дат, часу (годин) // Українська мова та література. – 2016. - № 4. - С. 13-15;

Засвоєння та вживання числівників для позначення дат, часу (годин). Тренувальні вправи // Українська мова та література.-2016.-№4.- С.15-16;

Оповідання на самостійно обрану тему //Інтерактивні технології на уроках української словесності: Посібник. - Тернопіль: Підручники і посібники, 2015.- С.47-49.

Пилипчук Світланою Ярославівною опубліковано урок «Творення правопис прислівників. Буква «-н-» та «-nn-».

Методичне об'єднання вчителів-словесників працює над науково-методичним проблемним питанням «Формування життєвих компетентностей особистості на уроках української мови та літератури». На засіданнях мето-дичного об'єднання вчителі знайомилися з інтерактивними технологіями, обговорювали впровадження елементів інноваційних технологій у навчаль-ний процес. З метою глибшого їх засвоєння було проведено методичний практикум з відпрацювання окремих інтерактивних технологій під час уроку, професійної майстерні «Шляхи формування інтелектуальної та креативної компетентностей обдарованих учнів».

У роботі вчителів української мови та літератури є і ряд недоліків. Повільним і складним є процес переакцентації навчальних цілей у вивченні української мови. Не завжди вчителі звертають увагу на розвиток зв'язного мовлення: створення діалогів, вивчення нової лексики, побудову висловлювань на задану тему. Недостатньо ведеться позакласна робота з української мови щодо популяризації взірців творчості школярів, вимагає поліпшення дослідницька робота з предмета. Недостатньо використовуються можливості навчальних кабінетів, слід більше працювати над створенням дидактичного матеріалу, тестів для контролю навчальних досягнень учнів, активніше впроваджувати інтерактивні технології. Також найбільшу увагу потрібно звернути на активізацію індивідуальної роботи з обдарованими дітьми, на їх підготовку до участі в мовних конкурсах, олімпіадах.

Виходячи із вищенаведеного,

НАКАЗУЮ:

1. Рівень викладання української мови і літератури у школі вважати таким, що відповідає Державному стандарту базової і повної загальної середньої освіти.

2. Учителям української мови і літератури Гурській Н.В., Жизномірській І.І., Когут С.М., Лабінській М.П., Мудеревич Л.М., Пилипчук С.Я., Чикенді Н.Ф.:

2.1. При плануванні роботи неухильно дотримуватись вимог Міністерства освіти і науки України, методичних рекомендацій, критеріїв оцінювання.

2.2. Здійснювати реформування навчання української мови відповідно до Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти з метою наскрізного управління механізму реалізації завдань компетентнісного підходу в навчанні української мови в контексті положень «Нової української школи».

2.3. Освітній процес організовувати на основі функціонально-комунікативного, лінгводидактичного, культурологічного та проблемно-пошукового принципів навчання рідної мови.

2.4. Систематично проводити роботу з редагування текстів, аналізувати помилки, допущені у роботах з розвитку зв'язного мовлення.

2.5. Не допускати лібералізму в оцінюванні знань школярів, систематично працювати над підвищенням грамотності учнів під час вивчення державної мови.

2.6. Збагачувати духовний світ учнів, цілісні світоглядні уявлення, загальнолюдські моральні орієнтири шляхом залучення через мову та літературу до культурних надбань рідного народу.

2.7. Заняття з української мови будувати так, щоб кожен вид робіт по-своєму сприяв формуванню певного комунікативного вміння, щоб учні успішно оволодівали і монологічним, і діалогічним мовленням.

2.8. Особливу увагу приділити вивченню української мови в 5-9-х класах з огляду на об'єктивні труднощі впровадження в освітній процес нової програми та вдосконалення в навчальному процесі нових підручників.

2.9. Урізноманітнювати форми роботи на уроках у 5-8-х класах з метою зняття напруження, одноманітності, розподілу уваги.

2.10. Використовувати в процесі вивчення рідної мови і літератури більше ілюстративного матеріалу, дидактичного матеріалу, наочності, мультимедійних технологій.

2.11. Під час виставлення поточних оцінок аналізувати відповіді учнів, мотивувати оцінки.

2.12. У підготовці до зовнішнього незалежного оцінювання використовувати в навчальному процесі різні форми тестових завдань; аналізувати на заняттях результати тестування, роз'яснювати правильні та помилкові відповіді, з'ясовувати причини помилок.

2.13. Активніше впроваджувати в практику роботи інноваційні форми і методи під час викладання української мови і літератури.

2.14. Кабінети української мови і літератури постійно поповнювати методичною, довідковою літературою, ілюстративним, дидактичним матеріалом, необхідними засобами навчання, мультимедійними презентаціями.

2.15. Активізувати роботу із залучення учнівської молоді до науково-дослідної роботи, до участі в різних конкурсах мовно-літературного спрямування.

2.16. Удосконалювати форми і методи роботи на уроці, відвідувати уроки колег з метою ознайомлення з їх досвідом роботи.

3. Керівнику методичної локації (МЛ) Жизномірській І.І.:

3.1. На засіданні МЛ обговорити цей наказ, визначити шляхи усунення недоліків до 01.02.2019 року.

3.2. Провести у лютому 2019 року методичний ринг «Інтерактивні методи навчання».

3.3. Заслухати у травні 2019 року на засіданні МЛ учителів-словесників про роботу з підготовки дидактичного матеріалу та про роботу з обдарованими учнями.

3.4. Визначити претендента на участь у майбутньому конкурсі «Вчитель року».

4. Заступнику директора школи з навчально-виховної роботи Струнь О.Я.:

4.1. Організувати звіти-презентації з обміну досвідом роботи вчителів української

мови та літератури.

4.2. Вивчити досвід словесників із впровадження інтерактивних технологій у навчання рідної мови та узагальнити його.

4.3. Забезпечити участь охочих вчителів у Парадигмі освітніх інновацій.

5. Контроль за виконанням цього наказу доручити заступнику директора школи з навчально-виховної роботи Струнь О. Я.

Директор школи

Р.П.Заброцький